

AANVRAAG TOT ONDERHOUD VAN DE SECTORALE REFERENTIEFUNCTIES
NIEUWE of GEWIJZIGDE FUNCTIE

ORGANISATIE	
Gegevens van de aanvrager - organisatie - contactgegevens	Axxon, Physical Therapy in Belgium Imperiastraat 16 Tel: +32 (02)709.70.80 E-mail: axxon@axxon.be
Titel gewijzigde functie (indicatieve titel)	Dienstverantwoordelijke kinesithérapie - code IFIC 4021 IFIC-barema 16
Aantal betrokken instellingen of functiehouders	
Naam en contactgegevens van de betrokken instellingen¹	
Plaats van de functie (instelling, departement, dienst,)	

1. MOTIVERING VAN DE AANVRAAG

Argumenteer de wijziging / schrapping of toevoeging van een functiebeschrijving:

- ~~De functie is nieuw in de onderneming en nog niet opgenomen in de functieclassificatie~~
- De inhoud van de bestaande referentiefunctie is fundamenteel gewijzigd (nieuwe taken en verantwoordelijkheden)**
- ~~De referentiefunctie bestaat niet meer op het terrein.~~

1. Met de "Wet op de uitoefening van de kinesithérapie" (de wet-Diegenant-Mahoux) in 1995 verwierf de kinesithérapie een eigen beroepsstatuut met een eigen adviesorgaan (de Federale Raad voor Kinesithérapie). Sedertdien hebben de kinesithérapeuten in de gecoördineerde wet van 10 mei 2015 (KB nr. 78) een apart medisch statuut sui generis en worden ze niet langer onder de paramedische beroepen geplaatst. In die zin zou men, zoals voor de verpleegkunde, een **afzonderlijk hoofdstuk kinesithérapie binnen de IFIC-classificatie** mogen verwachten i.p.v. een classificatie binnen de paramedische beroepen.
2. Bij de opmaak van de functieclassificatie door het IFIC en de bijhorende IFIC-fiche werd onvoldoende rekening gehouden met het **beroepscompetentieprofiel² van de kinesithérapeut anno 2020**, opgemaakt door de Federale Raad voor Kinesithérapie op vraag van de minister van Volksgezondheid. Er werd eveneens geen rekening gehouden met het

¹ Deze gegevens worden opgevraagd om in een later stadium eventueel functie-interviews af te nemen.

² Beroepscompetentieprofiel van de Kinesithérapeut in België anno 2020 (Federale Raad voor de Kinesithérapie, april 2016; basistekst en bijlage, website FOD Volksgezondheid)
http://overlegorganen.gezondheid.belgie.be/sites/default/files/documents/pcp_kine_2020_0.pdf
http://overlegorganen.gezondheid.belgie.be/sites/default/files/documents/bijlagen_bcp_van_de_kinesitheraeut_anno_2020.pdf

Beroepskwalificatiedossier van de Kinesitherapeut (BKD-dossier)³, goedgekeurd door het Vlaams Parlement in december 2017.

3. De opleiding van kinesitherapeuten in België situeert zich op masterniveau, het diploma wordt hetzij behaald aan de universiteit (in de Vlaamse Gemeenschap en in de Franse Gemeenschap) of aan de hogeschool (in de Franse Gemeenschap) met een bachelor-masteropleidingstraject van 240 (Franse Gemeenschap) of 300 ECTS (Vlaamse Gemeenschap). De baremieke inschaling weerspiegelt dit opleidingsniveau niet, wat wellicht een gevolg is uit de tijd waarin er naast licentiaten in de kinesitherapie ook gegradueerden in de kinesitherapie werden opgeleid. Deze situatie is echter met de wet op de uitoefening van de kinesitherapie (6 april 1995) uitgedoofd en vervangen door een **veralgemeende masteropleiding**.
4. De **Bijzondere Beroepsbekwaamheden in de kinesitherapie** werden bij de opmaak van de IFIC-classificatie volledig uit het oog verloren. Door het KB van 25 april 2014 tot vaststelling van de lijst van bijzondere beroepsbekwaamheden voor kinesitherapeuten⁴⁻⁵ is in 2016 de opstart en erkenning begonnen van de eerste zes bijzondere beroepsbekwaamheden via de respectievelijke erkenningscommissies van de Gewesten.
 1. Cardiovasculaire kinesitherapie⁶,
 2. Manuele therapie⁷,
 3. Neurologische kinesitherapie⁸,
 4. Pediatrische kinesitherapie⁹,
 5. Pelvische- en perinatale kinesitherapie¹⁰,
 6. Respiratoire kinesitherapie¹¹.

Voor de bijzondere beroepsbekwaamheden van kinesitherapie in de geriatrie, de psychomotorische kinesitherapie en de sportkinesitherapie werd reeds een advies geformuleerd aan de minister van Volksgezondheid, maar is het nog wachten op de nodige MB's. Verder dienen er nog adviezen te worden geformuleerd voor een bijzondere beroepsbekwaamheid in de palliatieve zorg.

3

https://app.akov.be/pls/pakov/f?p=VLAAMSE_KWALIFICATIESTRUCTUUR:BEROEPSKWALIFICATIE:::P1020_BK_DOSSIER_ID:2601

⁴ http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/change_lg.pl?language=nl&la=N&cn=20140425G3&table_name=wet

⁵ http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/change_lg.pl?language=nl&la=N&cn=2014042211&table_name=wet

⁶ http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/change_lg.pl?language=nl&la=N&cn=2014042208&table_name=wet

⁷ http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/change_lg.pl?language=nl&la=N&cn=2014042207&table_name=wet

⁸ http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/change_lg.pl?language=nl&la=N&cn=2014042206&table_name=wet

⁹ http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/change_lg.pl?language=nl&la=N&cn=2014042204&table_name=wet

¹⁰

http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/change_lg.pl?language=nl&la=N&cn=2014042205&table_name=wet

¹¹

http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/change_lg.pl?language=nl&la=N&cn=2014042209&table_name=wet

5. De dienstverantwoordelijke kinesitherapie (revalidatie) in een ziekenhuis is een beleidsfunctie met de draagwijdte en alle verantwoordelijkheden hierop van toepassing. Kinesitherapeuten zijn in veel zorginstellingen verspreid over de vele medische diensten heen, wat betekent dat de dienstverantwoordelijke kinesitherapie van elk van deze entiteiten de regelgeving, patiëntenpopulatie, protocollen, teamsamenstelling, etc. dient te beheersen.

2. BESCHRIJVING VAN DE NIEUWE/GEWIJZIGDE FUNCTIE

- Indien het om een gewijzigde functie gaat:**
Geef aan welke taken moeten worden toegevoegd aan de referentiefunctiebeschrijving.

RUBRIEK ALGEMEEN DOEL

De definitie van het beroep is in de IFIC-fiche vrij vaag gehouden.

Ontbrekende elementen zijn o.m.:

- Gezondheidszorgberoep gebaseerd op wetenschappelijk onderzoek en *evidence based practice*;
- Toepassing op verschillende stelsels van het menselijk lichaam;
- Zowel in preventieve als in curatieve context;
- Kinesitherapie staat voor het optimaliseren van het menselijk bewegen, zelfredzaamheid en participatie en gaat dit benaderen vanuit een ICF12- model;
- De dienstverantwoordelijke kinesitherapie bepaalt de doelstellingen, de strategieën en de ontwikkeling van de activiteiten en de teams, dit in overeenstemming met de directeur;
- De dienstverantwoordelijke kinesitherapie heeft een operationele, organisatorische, wetenschappelijke en financiële verantwoordelijkheid evenals een teammanagementfunctie.

RUBRIEK ACTIVITEITEN

Ontbrekende elementen i.v.m. leidinggeven aan de dienst:

- Omkadert, dirigeert en motiveert de medewerkers om uiteindelijk op elk moment de nodige competenties te hebben om de missie van de dienst te realiseren en de continuïteit en de kwaliteit van de aangeboden zorg te verzekeren;
- Komt tussen bij conflictsituaties en biedt ondersteuning aan medewerkers bij het oplossen van problemen waar nodig;
- Kent op een duidelijke manier de taken en verantwoordelijkheden aan de juiste persoon toe met oog voor de correcte competenties.

Organiseren van de dienst:

- Maakt het profiel op van de behoeften van de human resources binnen de dienst;
- Is de gesprekspartner voor de interne en externe relaties.

¹² International Classification of Functioning, Disability and Health

- Verzekert het contact en de opvolging met interne en externe instanties en diensten, zoals bv. met andere zorginstellingen;
- Komt tussen als bemiddelaar wanneer er sprake is van mindere kwaliteit van zorg;
- Promoot nieuwe klinische inzichten met oog voor *evidence based practice*;
- Draagt bij in een dynamiek van verbeteringsprocessen (creëren van nieuwe innovatieve processen) en optimalisatie van het beroep.

Ontbrekende elementen bij behandelen van patiënten/bewoners en opvolgen van hun evolutie:

- Aan de hand van de kinesitherapeutische (werk)diagnose wordt het behandelplan opgemaakt aangepast aan het profiel of specifieke pathologie van de patiënt via een biopsychosociale aanpak;
- Voert op methodische wijze het behandel- en preventieplan uit in samenspraak met de patiënten/bewoner;
- Draagt bij tot de ontwikkeling van de competentie van het beroep (medewerking aan klinisch en/of fundamenteel georiënteerd wetenschappelijk onderzoek, publicaties, lezingen, participatie in (inter)nationale wetenschappelijke verenigingen...);
- Handelt volgens gedragsregels voor de kinesitherapie;
- Werkt volgens wettelijke reglementeringen en procedures.

Verantwoordelijk voor wetenschappelijke activiteiten, opleiding en onderzoek

- Is verantwoordelijk voor de dienst en garandeert de zorgcontinuïteit;
- Volgt de evoluties binnen het beroep (wetenschappelijke vergaderingen, klinische studies, acties in het domein van preventie en gezondheidsvoorlichting);
- Waakt over de navorming en opleiding (pedagogisch verantwoordelijke);
- Promoot wetenschappelijk onderzoek;
- Begeleidt en ondersteunt de stagiairs kinesitherapie en nieuwe medewerkers, brengt zijn kennis over, zijn knowhow en professionele praktijkvoering;
- Plant, ontwikkelt en zorgt voor de uitvoering van projecten.

Verantwoordelijk voor financieel en materiaal beheer

- Waakt over en zorgt voor een optimaal rationeel beheer van de financiële en materiële middelen die ter beschikking staan (inventaris van het materiaal, adequaat gebruik van het materiaal, onderhoud, planning en bezetting van de lokalen, enz.);
- Licht de medewerkers in omtrent het belang van de rentabiliteit van de dienst en de financiële balans.

Bijkomende elementen bij Andere activiteiten

- Organiseert en neemt deel aan (inter)disciplinaire vergaderingen over de algemene opvolging van patiënten en het zorgbeleid (bespreken van casussen, intervisie, enz.);
- Geeft interne opleidingen;
- Werkt volgens kwaliteitsprincipes;
- Ontwikkelt de eigen deskundigheid (permanente navorming, participatie aan nationale en internationale congressen, deelname aan intercollegiaal overleg, opvolging van wetenschappelijke literatuur, ...).

RUBRIEK CRITERIA

Ontbrekende elementen in de IFIC-fiche m.b.t. kennis en kunde:

De rubriek kennis en kunde is bijzonder summier ontwikkeld. Naast “opleiding conform de wettelijke vereisten van toepassing voor de uitoefening van de functie” worden nauwelijks details aangereikt i.v.m. kennis en kunde. Het BKD-dossier schetst in een rubriek van ruim 6 pagina's de noodzakelijke elementen van basiskennis, kennis, grondige kennis en cognitieve vaardigheden. De items 'kennis van hef- en tiltechnieken' en 'kunnen werken met informaticatoepassingen', vermeld in de IFIC-fiche, zijn op zich slechts 2 details uit een veel ruimer aantal items van kennis en vaardigheden in het BKD-document (169 items), die een beter en vollediger beeld schenken van de expertise waarover de kinesitherapeut beschikt. Daarnaast:

- Is vaardig in plannen en organiseren;
- Heeft een praktische kennis van de invloed van socio-economische omgevingsfactoren op de patiënt.

Leidinggeven

Het BKD stipt diverse elementen van leidinggeven aan, zoals:

- Realiseert opleidingsacties intern en extern;
- Geeft voorlichting, vorming en werkt mee aan preventie;
- Coördineert de activiteiten van een team/dienst en leidt een organisatie;
- Begeleidt en evalueert studenten in opleiding, participeert in de begeleiding van masterproeven;
- Stemt de eigen begeleiding af op die van de stageverantwoordelijke/begeleider;
- Daarnaast leidt de dienstverantwoordelijke kinesitherapie thematische werkgroepen.

Ontbrekend element i.v.m. communicatie:

- Bezit vaardigheden om zowel schriftelijk als mondeling te rapporteren;
- Communicatie via e-Health.

Ontbrekende elementen i.v.m. probleemoplossing:

Inzake probleemoplossing ontbreekt o.m. een aantal elementen i.v.m. kwaliteitszorg:

- Evalueren van de kwaliteit van de dienstverlening en het kunnen bijsturen indien nodig;
- Het kunnen opstellen van een persoonlijk verbeteringsplan aan de hand van een (elektronische) patiëntenbevraging, (elektronische) zelfevaluatie en peer reviews;
- Het kunnen optimaliseren van het klinisch redeneren en het therapeutisch handelen om de patiënt/cliënt kwaliteitsvol te behandelen;
- Het kunnen uitvoeren van een voorstudie naar aanleiding van een terugkerend vraagstuk in de praktijk en het kunnen vertalen van het resultaat naar een probleemstelling voor onderzoek;
- Het kunnen evalueren van de opzet, de uitvoering en het effect van de voorlichting, vormings- en sensibiliseringscampagnes op een wetenschappelijk onderbouwde manier en deze kunnen bijsturen.

Maar ook:

- Het kunnen opstellen van de kinesitherapeutische diagnose met behulp van klinisch redeneren in het kader van de biopsychosociale context;

- Het vroegtijdig kunnen opsporen van risicofactoren en (dreigende) gezondheidsproblemen.

Ontbrekende elementen i.v.m. verantwoordelijkheid:

- Staat in voor het functioneren van de eigen discipline binnen de visie van de zorginstelling: planning, organisatie van activiteiten, beheer van uitrustingen, informatiebeheer...;
- Evalueert regelmatig de behandeling met de patiënt/bewoner en als deel van het multidisciplinair overleg en beslist, indien nodig, om deze aan te passen;
- Gaat discreet om met vertrouwelijke informatie;
- Screent de hulpvraag van de patiënt op systematische wijze;
- Stelt een efficiënt (behandel- of) preventieplan op en geeft advies aan de patiënt/cliënt;
- Voert op methodische wijze het kinesitherapeutisch behandel- of preventieplan uit in samenspraak met de patiënt;
- Sluit het behandelplan af en stelt een eindconclusie op;
- Doet aan primair, secundair en tertiair preventiebeleid binnen zijn werkveld;
- Werkt volgens de wettelijke reglementeringen en procedure(s);
- Werkt volgens de kwaliteitsprincipes;
- Ontwikkelt de eigen deskundigheid op wetenschappelijke wijze;
- Draagt bij tot de ontwikkeling van het beroep;
- Realiseert opleidingsacties intern en extern;
- Geeft voorlichting, vorming en werkt mee aan preventie;
- Controleert de werking van toestellen;
- Coördineert en organiseert de activiteiten van een team en leidt een organisatie.

In het BKD worden daarnaast ook een aantal vereisten aangegeven m.b.t. **de uitoefening van het beroep**, zoals o.m.:

- De uitoefening van het beroep vereist een kritische en onderzoekende houding;
- De uitoefening van het beroep vraagt een sterk kwaliteitsbewustzijn;
- De uitoefening van het beroep vraagt een analytische houding en een abstract denkvermogen;
- De uitoefening van het beroep vereist zowel het nemen van initiatieven als beslissingen binnen de eigen werksituatie;
- De uitoefening van het beroep vraagt een sterke verantwoordelijkheidszin.

Belangrijke aandachtspunten voor een leidinggevend kinesitherapeut in een ziekenhuis en/of zorginstelling (uit het Beroepscompetentieprofiel van de Kinesitherapeut in België anno 2020 – de kinesitherapeut als manager en ondernemer, p. 20 e.v.):

- Coördineert en stuurt de zorg ter ondersteuning van verschillende zorgprogramma's en geeft hieraan een innoverende richting;
- Hij/zij is alert en signaleert werkveld gerelateerde problemen aan de hiërarchische verantwoordelijke, formuleert structurele oplossingen en volgt deze op;

- Hij/zij blijft op de hoogte van nieuwe ontwikkelingen inzake kennismanagement, onderzoeksresultaten en -methodieken en ontwikkelt de eigen competenties d.m.v. het volgen van vakliteratuur, intervisie, volgen van opleiding en navorming;
- Hij/zij stimuleert andere zorgverstrekkers tot het klinisch implementeren van de opgedane kennis en vaardigheden;
- Hij/zij staat in voor onthaal, scholing, coaching, opleiding, ontwikkeling en vorming van medewerkers binnen de dienst, voert bijsturings-, evaluatie-, en functioneringsgesprekken met medewerkers, functioneert als aanspreekpunt voor de zorg m.b.t. werkverdeling, zorgcoördinatie, zorgcontinuïteit en dienst gebonden problemen, rekening houdend met de beschikbare personele, ruimtelijke en materiële middelen;
- Hij/zij neemt deel aan intern en/of extern overleg met als doel de multidisciplinaire zorgverlening t.a.v. patiënten/bewoners en hun omgeving te optimaliseren conform de strategische doelstellingen en visie van de zorg binnen de dienst;
- Hij/zij plant, organiseert en coördineert de activiteiten, ruimtes en externe contacten binnen een zorgzone kinesitherapie revalidatie.

Een ontwerp van de gewijzigde functieclassificatie voor ‘Dienstverantwoordelijke kinesitherapie’ vindt u in bijlage.

Dit ontwerp bevat aanpassingen en essentieel toegevoegde elementen uit o.a. ‘Het beroepscompetentieprofiel anno 2020’ van de Federale Raad voor Kinesitherapie en het ‘Beroepskwalificatiedossier van de Kinesitherapeut’ (BKD-dossier), goedgekeurd door het Vlaams Parlement.

~~Geef ev. aan welke taken zijn weggevallen en dus moeten worden geschrapt in de bestaande referentiefunctiebeschrijving.~~

3. AANVRAGER

Datum	11/03/19
Handtekening	Bruynooghe Peter Voorzitter Axxon PTiB

4. EVENTUELE OPMERKINGEN

Axxon is van oordeel dat de functieclassificatie van Dienstverantwoordelijke kinesitherapie van niveau 16 moet gebracht worden naar niveau 19.

Bij het IFIC-classificatieprofiel van verpleegkundigen stelt men vast dat een dienstverantwoordelijke verpleegkundige 2 niveaus hoger is ingeschaald in een kleine uniteit; bij een grotere uniteit wordt de dienstverantwoordelijke verpleegkundige zelfs 3 niveaus hoger ingeschaald. Directie verpleegkundige wordt zelfs 5 niveaus hoger ingeschaald! Een dienstverantwoordelijke kinesitherapie wordt slechts één niveau hoger ingeschaald dan een kinesitherapeut.

Een adjunct-dienstverantwoordelijke kinesitherapie kan één niveau lager ingeschaald worden dan dienstverantwoordelijke kinesitherapie, op niveau 18.